

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG VÁLASZAI

AZ EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK KÜLÖNJELENTÉSÉRE

Uniós fellépés a jogellenes halászat ellen –
Működnek az ellenőrző rendszerek, de gyengíti
őket a tagállami ellenőrzések és szankciók
egyenetlen volta

Tartalomjegyzék

ÖSSZEFOGLALÓ (I–V. bekezdés)	3
BEVEZETÉS (1–23. bekezdés)	4
AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZERE (24–26. bekezdés)	5
ÉSZREVÉTELEK (27–91. bekezdés)	5
KÖVETKEZTETÉSEK ÉS AJÁNLÁSOK (92–103. bekezdés)	5
1. ajánlás – A jogellenes halászati termékek behozatalának megelőzésére szolgáló tagállami ellenőrzési rendszerek megerősítése	5
2. ajánlás – Annak biztosítása, hogy a tagállamok visszatartó erejű szankciókat alkalmazzanak a jogellenes halászat ellen.....	6

Ez a dokumentum az Európai Bizottság által a [kölségvetési rendelet](#) 259. cikkével összhangban az Európai Számvevőszék különjelentésében foglalt észrevételekre adott válaszokat mutatja be, amelyeket a különjelentéssel együtt kell közzétenni.

ÖSSZEFOGLALÓ (I–V. bekezdés)

A Bizottság együttes válasza az összefoglalóra

I–IV.

A Bizottság üdvözli ezt az ellenőrzést és a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat (IUU) elleni uniós rendszerről szóló következtetéseit.

A jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat globális probléma. Aláássa a halállományok megőrzésére és kezelésére irányuló nemzeti, regionális és többoldalú erőfeszítéseket, és következőképpen akadályozza a tengerek biológiai erőforrásainak hosszú távú fenntarthatóságára vonatkozó cél elérése felé tett előrelépést. A jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászati tevékenységek elleni küzdelem révén a globális közösség jobban megfelelhet az alkalmazandó szabályoknak és rendelkezéseknek. A jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelem azonban önmagában nem biztosíthatja a tengeri erőforrások fenntartható felhasználását, mivel ehhez mindenképp az érintett állományokra és ökoszisztémákra vonatkozó hatékony állományvédelmi és -gazdálkodási intézkedések elfogadására van szükség. Az EU ezért továbbra is fellép minden olyan regionális halászati gazdálkodási szervezet keretében, amelynek tagja, valamint azon érintett harmadik országokkal közösen, amelyekkel az EU kétoldalú megállapodásokat kötött annak érdekében, hogy a tudományos szakvéleményekkel összhangban ilyen intézkedéseket hozzon, és biztosítsa, hogy az uniós és a harmadik országbeli flották betartsák ezeket az intézkedéseket.

A jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászatról szóló uniós rendelet (az 1005/2008/EK tanácsi rendelet) egyetemes, átlátható és megkülönböztetésmentes hatállyal rendelkezik. Fogási tanúsítási rendszerének célja annak biztosítása, hogy a világ bármely részén folytatott jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászati tevékenységekből származó halászati termékek ne léphessenek be az uniós piacra. A jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászatról szóló rendelet arra is felhatalmazza az Európai Bizottságot, hogy azonosítsa azokat az országokat, amelyek nem működnek együtt a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelemben. Ez lehetőséget teremt az Európai Bizottság és a harmadik országok közötti párbeszédre, amelynek célja annak biztosítása, hogy valamennyi nemzet eleget tegyen a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelem terén vállalt nemzetközi kötelezettségvállalásainak. Ezek a párbeszédok egyedülálló lehetőséget kínálnak az együttműködésre, valamint a halászati előírásoknak való megfelelés és halászati irányítás világszerte történő előmozdítására.

Az uniós halászati ellenőrzési rendszer előírja a tagállamok számára, hogy a közös halászati politika szabályainak súlyos megsértése esetén hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat szabjanak ki. Bár a legsúlyosabb jogsértések szankciókhoz vezetnek, a tagállamok között jelentős különbségek vannak a hasonló súlyos jogsértésekre kiszabott szankciók típusa és szintje, valamint az egyéb kísérő intézkedések alkalmazása tekintetében. Ez a helyzet a gyakorlatban nagymértékben aláássa a halászati ellenőrzést, többek között azért, hogy megfosztja ezeket a szankciókat hatékony és visszatartó jellegüktől, ugyanakkor negatívan befolyásolja az egyenlő versenyfeltételek és a megfelelés kultúrájának kialakulását az Unión belül. Ez nem utolsósorban hozzájárul a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat kockázatának növeléséhez.

A Bizottság megjegyzi, hogy a Számvevőszék és ajánlásai által azonosított számos hiányosság főként a tagállami szintű ellenőrzések és szankciók végrehajtásához kapcsolódik. Bár a Bizottság nemrégiben EU Pilot eljárásokat kezdeményezett az egyes tagállamokkal szemben, hogy orvosolják az ellenőrzési és szankcionálási rendszereik esetleges

konkrét hiányosságait, a közös halászati politikának való megfelelés biztosítása érdekében a tagállamok felelősek az uniós halászati ellenőrzési rendszer helyes alkalmazásáért, amint azt a Számvevőszék a 64. bekezdésben is megállapítja.

Az egyenlő versenyfeltételek megteremtése és a hiányosságok – többek között a Számvevőszék által ezen (és korábbi) ellenőrzése során azonosított hiányosságok – kezelése érdekében a Bizottság 2018-ban számos változtatást javasolt a meglévő jogszabályokra vonatkozóan (COM(2018) 368 final), amelyekről jelenleg még folynak a tárgyalások az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal. A javaslat célja többek között a tagállami szankciórendszerek összehangolásának javítása, különösen a súlyos jogsértések esetében. Ez magában foglalja bizonyos jogsértések automatikusan súlyossá minősítését, az egyéb jogsértések súlyosságának meghatározására szolgáló összehangoltabb kritériumokat, valamint a súlyos jogsértésekre vonatkozó szankciók egységes minimális és maximális szintjének megállapítását.

Az uniós halászati ellenőrzési rendszer felülvizsgálatáról szóló 2018. évi bizottsági javaslat uniós társjogalkotók általi elfogadása segítené a Bizottságot abban, hogy nyomon kövessen a Számvevőszék által ezen ellenőrzés keretében azonosított több tagállami szintű hiányosságot, ideértve a digitális CATCH informatikai rendszer kötelező használatát, amely harmonizálná a fogási tanúsítási terület kockázatkezelését, valamint egy hatékonyabb és összehangoltabb szankcionálási rendszert.

V. A Bizottság a feladatkörén és tevékenységi körén belül a jelenleg hatályos jogi kerettel kapcsolatban mindkét ajánlást elfogadja.

BEVEZETÉS (1–23. bekezdés)

A Bizottság válaszai:

10. A Bizottság úgy véli, hogy a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelem önmagában nem biztosíthatja a tengeri erőforrások fenntartható felhasználását, mivel ehhez mindenekelőtt az érintett állományokra és ökoszisztémákra vonatkozó hatékony állományvédelmi és -gazdálkodási intézkedések elfogadására van szükség. A fenntarthatatlan halászat tehát nem egyezik meg a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászattal. A jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat felszámolása nem egyenlő a nem fenntartható halászat megszüntetésével.

14. A jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászatról szóló rendelet nem csak a halászati termékek behozatalára terjed ki. A rendelet a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat elleni globális küzdelem javítása érdekében nemcsak a behozatalra, hanem a harmadik országbeli hajók és állampolgárok kirakodására, valamint az IUU-hajók listájára és a harmadik országokkal folytatott párbeszéd rendszerére vonatkozó tagállami kötelezettségeket is tartalmaz. A halászati ellenőrzésről szóló rendelet az uniós vizeken halászó harmadik országbeli hajók megfelelésére és az ellátási láncban részt vevő piaci szereplők megfelelésére is kiterjed.

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZERE (24–26. bekezdés)

Erre a részre vonatkozóan nincsenek bizottsági válaszok.

ÉSZREVÉTELEK (27–91. bekezdés)

Erre a részre vonatkozóan nincsenek bizottsági válaszok.

KÖVETKEZTETÉSEK ÉS AJÁNLÁSOK (92–103. bekezdés)

A Bizottság válaszai:

94. A Bizottság egyetért a Számvevőszék azon értékelésével, hogy a jogellenes halászat elleni küzdelem érdekében alkalmazott ellenőrzési rendszerek csak részben eredményesek, ezért változtatásokat javasolt a halászati ellenőrzési rendelet felülvizsgálatára irányuló javaslatával összefüggésben.

98. A minősítő lapok rendszerének célja nem csupán annak megakadályozása, hogy a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászatból származó halászati termékek bejussanak az EU-ba. A cél továbbá annak előmozdítása, hogy valamennyi ország eleget tegyen a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelem tekintetében lobogó, kikötő, forgalomba hozatal szerinti vagy parti államként rá háruló nemzetközi kötelezettségeknek.

1. ajánlás – A jogellenes halászati termékek behozatalának megelőzésére szolgáló tagállami ellenőrzési rendszerek megerősítése

1. AJÁNLÁS A) PONT A Bizottság elfogadja ezt az ajánlást.

Amellett, hogy a tagállamok, az Európai Parlament és a nem kormányzati szervezetek kérésére a Bizottság 2019-ben bevezette a fogási tanúsítványok nyomon követésére, valamint az ellenőrzési eljárások megkönnyítésére szolgáló uniós szintű informatikai rendszert (CATCH), a Bizottság a halászati ellenőrzésről szóló rendelet felülvizsgálatára irányuló javaslatának (COM(2018) 368) részeként javaslatot tett a CATCH uniós érdekelt felek (hatóságok, importőrök és gazdasági szereplők) általi kötelező használatának jogalapjára. A Bizottság bízik abban, hogy amint a Tanács és az Európai Parlament elfogadja a CATCH informatikai rendszer uniós hatóságok és gazdasági szereplők általi kötelező használatának jogalapját, az hozzá fog járulni az ajánlás végrehajtásához.

A Bizottság 2020 óta a halászati ellenőrzésről szóló rendelet javasolt felülvizsgálatának elfogadásáig a tagállamokkal együttműködésben dolgozik az automatizált kockázati riasztások

azonosításán és a kapcsolódó informatikai fejlesztéseken, valamint bizonyos ellenőrzések automatizálásán a CATCH informatikai rendszer összefüggésében, és folytatni fogja ezt a munkát.

A Bizottság elfogadja a megvalósítás 2026-os céldátumát, amennyiben a CATCH érdekelt felek általi kötelező használatának jogalapját – amely a halászati ellenőrzésről szóló rendelet felülvizsgálatáról szóló COM(2018) 368 bizottsági javaslat részét képezi – a Tanács és az Európai Parlament kellő időben, a céldátum előtt elfogadja, ami kívül esik a Bizottság hatáskörén.

1. AJÁNLÁS B) PONT A Bizottság elfogadja a jelenleg hatályos jogi kerettel kapcsolatos ajánlást.

A kockázatazonosítási kritériumok egységes alkalmazásával kapcsolatban a Bizottság egyetért az 1. ajánlás b) pontjával annyiban, amennyiben az a jelenlegi jogalapra (a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászatról szóló rendelet 17. cikkének (3) bekezdése) hivatkozik, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a kockázatok azonosítására közösségi vagy nemzeti kritériumokat alkalmazzanak.

A Bizottság már felhasználta a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászatról szóló rendelet végrehajtásáról szóló tagállami jelentéseket, amelyeket az 55. cikkel összhangban két évente kell benyújtani a végrehajtás nyilvánvaló hiányosságainak kezelésére. A Bizottság levelet küldött a tagállamoknak, amelyben meghatározta a javításra szoruló területeket, és intézkedéseket kért e hiányosságok orvoslására.

1. AJÁNLÁS C) PONT A Bizottság elfogadja a jelenleg hatályos jogi kerettel kapcsolatos ajánlást.

A Bizottság már felülvizsgálta a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászatról szóló rendelet 55. cikkében előírt, a legutóbbi, 2020–2021-es jelentéstételi időszakra vonatkozó tagállami jelentésekhez kapcsolódó kérdőíveket; és szükség esetén nyomon fogja követni a tagállamokkal.

103. A Bizottság teljes mértékben osztja a Számvevőszék azzal kapcsolatos aggályait, hogy a tagállamok nem egységesen alkalmazzák a szankciókat. 2019-ben annak érdekében, hogy elmélyítse a tagállamok szankciórendszerével kapcsolatos ismereteit, a Bizottság huszonkét tagállamra kiterjedő tanulmányt készített, amely súlyos hiányosságokat tárt fel a szankciók alkalmazása és visszatartó ereje tekintetében. A tanulmányban felvetett hiányosságok további elemzése és kezelése érdekében a Bizottság szolgálatai EU Pilot eljárásokat indítanak az érintett tagállamok többségével, és értékelik a többi tagállamban fennálló helyzetet, hogy meghatározzák a legmegfelelőbb nyomonkövetési intézkedéseket.

2. ajánlás – Annak biztosítása, hogy a tagállamok visszatartó erejű szankciókat alkalmazzanak a jogellenes halászat ellen

2. AJÁNLÁS A), B) ÉS C) PONT A Bizottság szerepkörén és tevékenységi körén belül elfogadja a jelenleg hatályos jogi kerettel (a halászati ellenőrzésről szóló rendelettel és a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászatról szóló rendelettel) kapcsolatos 2. ajánlás a), b) és c) pontját.

Amint arra a fenti 103. bekezdésben adott válaszában rámutatott, a Bizottság teljes mértékben osztja a Számvevőszék aggályait a szankciók egyenlőtlen, nem hatékony vagy nem visszatartó erejű alkalmazása miatt. Ezért a Bizottság a 2019. évi tanulmányának nyomon követésével

összefüggésben jelenleg és a jövőben is a tagállamokkal közösen dolgozik a visszatartó erejű szankciók egységes és hatékony alkalmazásán, a 2. ajánlás a), b) és c) pontjában említett valamennyi elem folyamatos ellenőrzése és monitoringja révén. Ez a monitoring szorosan kapcsolódik a 2. ajánlás d) pontjának nyomon követéséhez. Lásd ezért ebben az összefüggésben a Bizottságnak a 2. ajánlás d) pontjára adott válaszát is.

Ezzel összefüggésben a Bizottság az érintett tagállamok többségével EU Pilot eljárásokat indít.

Azt is meg kell jegyezni, hogy a Bizottság a felülvizsgált halászati ellenőrzési rendszerre vonatkozó 2018. évi javaslatában a hatályos jogszabályok számos módosítását javasolta a tagállami szankciórendszerek összehangolásának javítása érdekében, különösen a súlyos jogsértések esetében. Ez magában foglalja a jogsértések súlyosságának meghatározására szolgáló harmonizáltabb kritériumokat, egyes jogsértések automatikusan súlyossá minősítését, valamint a súlyos jogsértésekre vonatkozó egységes minimum- és maximális szankciók előírását. A halászati ellenőrzési rendszer felülvizsgálatának tartalma és időzítése azonban az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal folyamatban lévő tárgyalások eredményétől függ, különös tekintettel a minimumszankciókra.

A Bizottság elfogadja a 2024-es megvalósítási céldátumot.

Tekintettel a folyamatban lévő rendes jogalkotási eljárásra (lásd a fenti bekezdést) és az ügy összetettségére, a Bizottság úgy véli, hogy ez a végrehajtási céldátum csak a halászati ellenőrzésről szóló, jelenleg hatályos rendeletre utalhat.

E tekintetben a 2. ajánlás c) pontjában említett összehangolás szintje csak a hatályos jogszabályok szerint lehetséges mértékre korlátozható.

2. AJÁNLÁS D) PONT A Bizottság elfogadja ezt az ajánlást.

A tagállami szankciórendszerekben feltárt hiányosságok kezelése érdekében és az EU Pilot eljárások eredményétől függően előfordulhat, hogy a Bizottságnak egy későbbi szakaszban korrekciós intézkedéseket kell hoznia annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok szankciórendszerei hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűek legyenek, és egyenlő versenyfeltételeket biztosítsanak. Ezek a korrekciós intézkedések cselekvési terveket, közigazgatási vizsgálatokat és/vagy kötelezettségszegési eljárásokat foglalhatnak magukban.

Lásd még a Bizottság fenti 2. ajánlás a), b) és c) pontjára adott válaszát jogalkotási javaslatával kapcsolatban, amely orvosolja ezeket a hiányosságokat.

A Bizottság elfogadja a 2. ajánlás d) pontjában foglalt, az intézkedések megtételére, például cselekvési tervek elindítására vonatkozó céldátumot. Amennyiben a hiányosságok orvoslásához szükséges intézkedések magukban foglalják a kötelezettségszegési eljárásokat is, több időre lenne szükség, különös tekintettel arra, hogy az ajánlás valamennyi tagállamot érinti.